

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j.: ČŠIP-939/10-P

Název kontrolované osoby: Střední odborná škola obchodu, užitého umění a designu,
Plzeň, Nerudova 33

Sídlo: Nerudova 33, 301 00 Plzeň

IČO: 00520152

Identifikátor: 600009602

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Marií Klesovou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň

Místo inspekční činnosti: Nerudova 33, 301 Plzeň

Termín inspekční činnosti: 6. – 10. prosince 2010

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro střední odborné vzdělávání a jejich soulad s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

V souladu s rejstříkem škol a školských zařízení jsou ve škole vyučovány obory vzdělání Propagační výtvarnictví – aranžování (3. a 4. ročník), Propagační výtvarnictví – propagační grafika (3. a 4. ročník), Obchodně podnikatelská činnost (4. ročník), Obchodník (4. ročník) a Provoz obchodu (2. ročník) podle schválených učebních dokumentů MŠMT. Obory Grafický design (1. a 2. ročník), Obchodník – vnitřní obchod (2. a 3. ročník), Ekonomika vnitřního obchodu (1. ročník), Ekonomika a podnikání – zahraniční obchod (1. – 3. ročník) a Ekonomika a podnikání – cestovní ruch (1. – 3. ročník) podle zpracovaných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP). Učební obory zakončené závěrečnou zkouškou Prodavač – smíšené zboží a drogistické zboží (3. ročník) a Aranžér (3. ročník) podle schválených učebních dokumentů MŠMT, obory Prodavač (1. a 2. ročník) a Aranžér (1. a 2. ročník) podle ŠVP.

Ve škole se k termínu inspekce vzdělávalo 617 žáků v denní formě studia a 15 v dálkové. Za sledované období tří let nedošlo k výraznému poklesu počtu žáků (656 ve školním roce 2008/2009 a 657 v roce 2009/2010). Průměrná naplněnost tříd je 30,1 žáků. Trvalému zájmu se těší zejména obory vzdělání vedoucí k dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou. Úbytkem žáků je poznamenán hlavně obor Prodavač, i přes zvýšenou snahu managementu školy o jeho propagaci na veřejnosti, se nedaří naplňovat jeho třídy. Ze sledování změn v počtu žáků v prvním roce studia lze usuzovat, že jejich „první volba“ byla správná. Na jinou školu jich přestupuje minimální počet, v průměru 3 žáci z celkového počtu přijatých. Naproti tomu se zvyšuje počet těch, kteří v prvním ročníku přicházejí z jiných škol. Ve školním roce 2007/2008 to byli dva žáci, v roce 2008/2009 devět a v roce 2009/2010 dvanáct žáků. Studium již v prvním roce studia ukončuje kolem 10 žáků, výjimkou byl rok 2008/2009, kdy odešlo celkem 18 žáků. Mezi pozitiva vzdělávací nabídky patří příbuznost oborů s maturitní zkouškou a oborů s výučním listem umožňující žákům, dle studijních výsledků, přestup v rámci školy.

Jedním z důvodů narůstajícího zájmu o služby školy je kvalitní a promyšlená propagace aktuálních vzdělávacích programů a jejich rozšiřování v návaznosti na potřeby trhu práce. Pro příští školní rok jsou připravovány dva nové obory vzdělání Multimediální tvorba a Design interiéru.

Skutečnost, že cesta ke kvalitě školy je vedením vnímána také ve zvyšování kvality a motivace učitelů, se pozitivně odrazila v personální oblasti. Ve srovnání s minulou inspekcí, kdy odbornou kvalifikaci splňovalo 86,1 % pedagogických pracovníků, se toto procento zvýšilo na současných 91,2. Velký podíl na tomto nárůstu mají učitelé cizích jazyků.

K výraznému kvalitativnímu posunu došlo i v materiálně technickém zázemí školy. Od 1. září 2010 probíhá výuka odborných výtvarných předmětů v odloučeném pracovišti Klatovská třída 200. Za investiční podpory zřizovatele zde byla postavena nová budova s moderními ateliéry, dílnami a multimediální aulou odpovídající současným potřebám školy.

K podpoře sounáležitosti žáků se školou a dobrému klimatu školy přispívají pravidelné vzájemné schůzky s vedením školy. Žáci mají možnost svými podněty a připomínkami ovlivňovat další směřování a rozvoj školy. Tříleté zkušenosti z těchto setkání hodnotí ředitelka velmi pozitivně.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Školní vzdělávací programy byly zpracovány podle zásad Rámcových vzdělávacích programů pro jednotlivé obory vzdělání a splňují požadavky školského zákona. Kromě odborné složky vzdělávání je v programech kladen důraz zejména na cizí jazyky. Oproti předchozímu stavu, kdy se ve škole vyučovala angličtina a němčina, byla nabídka rozšířena ještě o francouzštinu, ruštinu a španělštinu. Vzhledem k zeměpisné poloze regionu je pozitivem poměrně velký počet žáků, kteří se učí němčině. Po anglickém a německém je dalším nejpočetnějším cizím jazykem španělština, její obliba stále narůstá. Ve vybraných oborech mají žáci možnost výuky třech cizích jazyků. Od školního roku 2007/2008 jsou jazykové skupiny tvořeny průřezově, na základě pokročilosti a tento systém se škole osvědčil.

Přínosem nejenom pro rozvoj jazykových dovedností a znalostí žáků je zapojení tzv. „zahraničních asistentů při výuce jazyka“. Škola je již třetím rokem získává z projektů. Dosud ve škole působili asistenti pro výuku angličtiny, němčiny a nově i ruštiny.

Ke zdokonalení odborných, jazykových, sociálních a interkulturních kompetencí žáků přispívá účast v projektu mobility z evropského vzdělávacího programu Leonardo da Vinci. V září 2010 se uskutečnil první třítydenní běh odborných praxí a stáží žáků v německých firmách. Žáci tak měli možnost v praxi poznat nejenom pracovní a sociální kulturu, ale i životní styl v jiné zemi. Stáže jsou certifikovány dokumentem Europass – Mobility.

Dalším novým prvkem v organizaci výuky je zavedení dvou „Projektových dnů“ v každém pololetí. Jsou vyhrazeny jednak pro konání samotných projektů, ale i dalších akcí jako jsou exkurze, besedy apod. Jejich prostřednictvím jsou zčásti realizována průřezová témata. Náplň těchto dnů je plně v kompetenci předmětových komisí.

Při inovaci vzdělávacího procesu je ve škole kladen důraz na týmovou spolupráci všech členů pedagogického sboru. Nezastupitelnou roli mají proto předmětové komise, kterým byly výrazně posíleny kompetence. Komise podávají koncepční náměty ředitelce školy, zpracovávají školní vzdělávací programy, čtvrtletně projednávají výsledky vzdělávání, dvakrát ročně předkládají vedení školy hodnotící zprávu. Každá komise má kromě svého předsedy navíc jednoho garanta předmětu. Například za kvalitu výuky v profilových předmětech zodpovídají garanti těchto předmětů. Vzájemnou propojenost a součinnost jednotlivých předmětových komisí zajišťuje tzv. „Komise mezipředmětových vztahů“, kterou tvoří vedení školy a jednotliví předsedové.

Mezi silné stránky školy patří soustavná práce na zlepšování klimatu školy. Nemalý podíl na jeho kvalitě má školní poradenské pracoviště, integrující informační, poradenské a vzdělávací služby. Velmi pozitivně lze hodnotit zejména to, že jeho činnost je zaměřená diferencovaně, podle věkových a zájmových odlišností žáků v jednotlivých oborech vzdělání. Snahou školy je hledání a zavádění stále vhodnějších a účinnějších nástrojů pro žáky s potřebou různých podpůrných opatření, a proto navázala spolupráci s Centrem podpory inkluzivního vzdělávání (CPIV). Získává tak metodickou pomoc pro žáky i pedagogy.

Velký důraz je kladen na vnitřní motivaci žáků pro dosažení co možná nejlepších výsledků odpovídajících schopnostem a možnostem každého jednotlivce. Předmětové komise připravují nápadité aktivity, vedoucí ke zvýšení pracovního úsilí žáků, například soutěž o „Maskota oborů“, ocenění „Objev roku“ a „Skokan roku“. Přes všechny motivační snahy školy, jako je například zařazení nových atraktivních druhů sportu

do výuky tělesné výchovy, se nedaří změnit vztah žáků k tomuto předmětu. Vyhledávají cesty, jak se tělocviku vyhýbat, a zejména mezi žáky čtvrtých ročníků je jich řada uvolněných z tohoto předmětu.

Z hospitované výuky je zřejmé, že učitelé mají osvojené metody práce, ve kterých je kladen důraz na podněcování samostatného myšlení žáků, propojování teorie s praxí, vyhledávání a zpracovávání informací. Sledované učební činnosti uměli řídit efektivně a podle potřeby přizpůsobovat reakcím žáků. Vhodnými přístupy rozvíjeli jejich osobnost a posilovali důvěru ve vlastní schopnosti. Při hodnocení žáků dodržovali stanovená pravidla a zohledňovali jejich individuální předpoklady.

V rámci hodnocení výsledků vzdělávání je školou systematicky sledována a analyzována úspěšnost žáků při maturitních a závěrečných zkouškách a v různých soutěžích. Důležitým měřítkem úspěšnosti je uplatnitelnost absolventů na trhu práce a možnosti dalšího studia na vyšších odborných a vysokých školách.

Přijímání ke vzdělávání je prováděno v souladu s právními předpisy. S velkým zájmem se setkalo pořádání přípravných kurzů k talentovým zkouškám, určených žákům hlásícím se na umělecky zaměřené obory (Grafický design, Multimediální tvorba a Design interiéru).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Zásadním dokumentem v řízení školy je organizační řád. Upravuje organizační strukturu a udává vzájemné vztahy podřízenosti a nadřízenosti mezi řídicími a výkonnými složkami v organizaci. Vymezuje náplň práce jednotlivých zaměstnanců školy. Všechny další dokumenty vycházejí z konkrétních podmínek školy, promítají se v nich plány a cíle dalšího rozvoje, tvoří účinnou podporu pro realizaci vzdělávacích programů školy.

Ředitelka školy splňuje požadavky pro výkon funkce, rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a plní další povinnosti vyplývající ze školského zákona.

K naplnění cílů, které si formulovala ve svých vzdělávacích programech, má škola potřebné personální i materiální podmínky. Stabilizovaný pedagogický sbor tvoří 57 členů. Většina učitelů (52) splňuje kvalifikační předpoklady dle platných předpisů pro výuku ve střední škole. Další vzdělávání je realizováno v návaznosti na plánované vzdělávací záměry školy. Důraz je kladen zejména na cizí jazyky a na prohloubení odbornosti učitelů.

Přínosem pro ekonomický rozvoj školy jsou i finanční prostředky z různých projektů, z doplňkové činnosti a z produktivní práce žáků. Tyto prostředky z mimorozpočtových zdrojů jsou vynakládány na učební pomůcky a vybavení odborných učeben.

Vnitřní kontrolní systém zahrnuje celou organizační strukturu. Plánovaná kontrolní činnost v průběhu školního roku vyhodnocuje stav školy v různých oblastech, odhaluje rizika a rezervy. Následně jsou přijímána a realizována opatření k nápravě.

Jedním z nástrojů, kterými škola získává informace o kvalitě svých služeb, jsou dotazníková šetření prováděna u všech zúčastněných (žáci, rodiče, učitelé, firmy). Žákům jsou dotazníky zadávány v prvním a v posledním ročníku. Škola tím získává zpětnou vazbu nejenom o kvalitě své vzdělávací nabídky, ale také o problémových oblastech, na které může včas reagovat.

Síť sociálních partnerů školy tvoří kromě zákonných zástupců žáků mnoho institucí a organizací, firem a podnikatelů. Velmi kladně hodnotí ředitelka školy i spolupráci se zřizovatelem.

V rámci rozvíjení osobnosti žáků škola realizuje řadu školních i mimoškolních vzdělávacích, kulturních, sportovních a dalších aktivit.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávací nabídka školy je v souladu s údaji zapsanými ve školském rejstříku.

Pro úspěšnou realizaci svých vzdělávacích programů má vytvořeny odpovídající personální a materiální podmínky. Zlepšování podmínek výuky prostřednictvím grantů a projektů patří mezi silné stránky školy.

Kvalitním předpokladem pro naplnění cílů stanovených ve vzdělávacích programech jsou i učiteli uplatňované vyučovací postupy.

Škola umožňuje rovný přístup ke vzdělávání všem žákům bez diskriminace a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj.

Od poslední inspekce v roce 2006 byl zaznamenán pozitivní vývoj školy ve všech sledovaných oblastech.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni dne 20. prosince 2010

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Jan Aschenbrenner, školní inspektor

Aschenbrenner v. r.

Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka

Motlíková v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Nováček v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Plzni dne 2. února 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marie Klesová, ředitelka školy

Klesová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina Střední odborné školy obchodní a Středního odborného učiliště obchodního, Plzeň, Nerudova 33, vydaná Plzeňským krajem dne 31. května 2001 č.j.: 198, včetně dodatků
2. Změna zřizovací listiny – Dodatek č. 4 č.j.: ŠMS/2240/07 ze dne 21. března 2007, kterým se mění název příspěvkové organizace na Střední odbornou školu obchodu, užitého umění a designu, Plzeň, Nerudova 33
3. Jmenování do funkce ředitelky školy dekretem č.j.: ŠMS/5780/05 ze dne 29. 7. 2005
4. Potvrzení ve funkci ředitelky č.j.: ŠMSpers/50/07 ze dne 9. května 2007 usnesením Rady Plzeňského kraje č. 2724/07 ze dne 24. dubna 2007 z důvodu změny názvu školy
5. Výpis správního řízení – škola/zařízení č.j.: 4771/2009-21
6. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2010, 2009 a 2008
7. Výkaz o střední škole M 8 podle stavu k 30. 9. 2010 a S 8-01 podle stavu k 30. 9. 2009 a 2008
8. Výroční zprávy o činnosti a hospodaření školy ve školním roce 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
9. Zpráva z vlastního hodnocení školy za školní rok 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
10. Školní řád s platností od 1. 9. 2010
11. Organizační řád s platností od 1. 9. 2010
12. Koncepce rozvoje školy
13. Plán práce na školní rok 2010/2011
14. Další vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2009/2010
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2010/2011
16. Zápisy z jednání pedagogické rady
17. Spolupráce se sociálními partnery
18. Schválené učební plány na školní rok 2010/2011
19. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2010/2011
20. Minimální preventivní program na školní rok 2010/2011
21. Plán práce předmětové komise cizích jazyků, zápisy z jednání komise
22. Plán práce předmětové komise přírodovědných předmětů, zápisy z jednání komise
23. Plán práce předmětové komise odborných uměleckých předmětů, zápisy z jednání komise
24. Plán práce předmětové komise odborných ekonomických předmětů, zápisy z jednání komise
25. Plán práce předmětové komise český jazyk, zápisy z jednání komise
26. Plán práce předmětové komise odborných výtvarných předmětů, zápisy z jednání komise
27. Plán práce předmětové komise společenskovedních předmětů, zápisy z jednání komise
28. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2010/2011
29. Rozvrhy hodin na školní rok 2010/2011
30. Třídní knihy tříd hospitovaných předmětů
31. Školní matrika - namátkově

Příloha Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

32. Školní vzdělávací program Ekonomika a podnikání – zahraniční obchod
33. Školní vzdělávací program Ekonomika a podnikání – cestovní ruch
34. Školní vzdělávací program Ekonomika vnitřního obchodu
35. Školní vzdělávací program Obchodník – vnitřní obchod
36. Školní vzdělávací program Grafický design
37. Školní vzdělávací program Aranžér
38. Školní vzdělávací program Prodavač
39. Zápisy z jednání školské rady
40. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy
41. Kniha úrazů a záznamy o úrazu

Zpracoval

V Plzni dne 20. prosince 2010

Ing. Jan Aschenbrenner

Aschenbrenner v. r.

Převzala

V Plzni dne 2. února 2011

Mgr. Marie Klesová

Klesová v. r.